

WYMAGANIA NA STOPNIE INSTRUKTORSKIE

WŁAŚCIWE ZADANIE NA WŁAŚCIWY STOPIEŃ!

HM. SABINA SZUTA

Na jednym z posiedzeń Chorągwiej Komisji Stopni Instruktor-
skich pojawił się instruktor, który chciał otworzyć próbę na stopień
harcmistra. Rozmowę z członkami komisji rozpoczął od słów: „Nie
wiem, jakie mam sobie wyznaczyć zadania, bo w zasadzie ja już
wszystko zrobiłem...”. Z tym „wszystko” nieco przesadził, ale nie
tak znowu do końca. Podczas rozmowy i przeanalizowaniu zadań,
które realizował zdobywając stopień podharcmistra, okazało się, że
faktycznie poprzednia próba mogłaby być próbą harcistrzowską.
Skąd się to wzięło? Z nieumiejętnego doboru zadań w stosunku do
wymagań stopnia.

Ile razy prowadziliśmy na kursach i warsztatach zajęcia na temat
systemu stopni instruktorskich, tyle razy pojawiał się problem wy-
rażnego rozróżnienia wymagań i zadań na poszczególne stopnie in-
struktorskie...

Przygotowując się do kolejnych zajęć na temat konstruowania prób,
zaczęliśmy więc zastanawiać się, w jaki sposób przedstawić w przy-
stępnej formie specyfikę każdego ze stopni. Zaczęliśmy od określe-
nia obszarów, jakie uwzględnić należy przy planowaniu rozwoju
i konkretnych działań podczas zdobywania stopnia, a następnie „ro-
zebraliśmy” wymagania każdego stopnia „na czynniki pierwsze”,
wskazując zakres, w jakim powinien następować rozwój.

W ten sposób powstała tabelka, która pomogła nam przygotować
się do zajęć. Jeszcze większa była nasza satysfakcja, kiedy od uczest-
ników spotkania usłyszeliśmy, że tabela pozwoliła im uporządkować
wiedzę o systemie stopni. Na kolejnych warsztatach tabela była mo-
dyfikowana i poprawiana, aż wreszcie osiągnęła prezentowaną obok
formę.

Teraz wykorzystujemy ją podczas warsztatów dla komisji stopni
i podczas różnych innych szkoleń. Tabela może być pomocna dla opie-
kunów i osób przystępujących do zdobywania stopni instruktorskich
przy budowaniu prób, a dla komisji stopni – przy podejmowaniu de-
cyzji, czy próba jest zgodna z wymaganiami na dany stopień. Poma-
ga zrozumieć, w jakim obszarze powinny być zaplanowane zadania
i jak budować próbę, abyśmy nie musieli rozwiązywać problemów
instruktora, który za wcześniej „wszystko zrobił” lub – co gorsza –
zbudował i zrealizował próbę poniżej poziomu zdobywanego stop-
nia.

OBSZARY	PRZEWODNIK, PRZEWODNICZKA
SAMOROZWÓJ	Poznaje siebie. Kształtuje własną osobowość, pogłębia wiedzę i zainteresowania.
POSTAWA	Zachowuje właściwe proporcje w wypełnianiu obowiązków wynikających z przynależności do różnych grup społecznych.
RELACJE Z INNYMI	Zna specyfikę rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży.
HARCERSKI SYSTEM WYCHOWAWCZY (HSW)	Stosuje HSW w pracy z drużyną.
OTOCZENIE	Współpracuje z rodzicami.
POLE DZIAŁANIA	drużyna – hufiec
UMIĘJĘTNOŚCI I KWALIFIKACJE	Ukończył/ukończyła kurs drużynowych lub kurs przewodnikowski.
UPOWSZECHNIANIE SWOJEGO DOROBKU	praca np. przewodnikowska dla swojego środowiska
PRZYGOTOWANIE DO PEŁNIENIA FUNKCJI	drużynowy, funkcje na HAL, HAZ
KSZTAŁCENIE KADRY	Bierze udział w organizacji kształcenia dla zastępowych, przybocznych przede wszystkim na poziomie drużyny, hufca.
OPIEKUN PRÓBY INSTRUKTORSKIEJ	Nie może być opiekunem próby.
PRZEPISY FINANSOWE I ORGANIZACYJNE	Prowadzi dokumentację drużyny – zna podstawowe instrukcje, Statut ZHP, zasady bezpieczeństwa; uwzględnia elementy wychowania ekonomicznego w swojej działalności.

**PODHARCISTRZ,
PODHARCISTRZYNI**

**HARCISTRZ,
HARCISTRZYNI**

Określa kierunki, podnosi swoje umiejętności i kwalifikacje.

Realizuje wytyczone cele życiowe, pogłębia wiedzę zawodową.

Swoją postawą propaguje harcerski system wartości, buduje swój autorytet.

Jest znaczącą osobowością w zespole instruktorskim.

Rozumie ludzi i otaczającą rzeczywistość, czynnie uczestniczy w życiu społecznym.

Ma poczucie odpowiedzialności za życie rodzinne i społeczne.

Zna HSW i metodyki.

Stosuje HSW, upowszechnia go, dzieli się doświadczeniami.

Dostrzega sytuacje problemowe i wykazuje się umiejętnością ich rozwiązywania.

Kreuje rzeczywistość.

hufiec – zespół instruktorski

chorągiew, poziom ogólnozwiązkowy

Doskonali i podnosi je na kursach, warsztatach i konferencjach.

Uczestniczy w forum wymiany doświadczeń na poziomie harcmistrzowskim.

materiały programowe lub metodyczne co najmniej dla swojego środowiska

materiały programowo-metodyczne jako wkład w dorobek Związku

funkcje instruktorskie, zespoły instruktorskie przynajmniej na poziomie hufca, funkcje instruktorskie na HAL lub HAZ

zespoły i funkcje instruktorskie, poziomy: hufiec, chorągiew, Związek; komendant obozu lub zimowiska

Bierze udział w kształceniu kadry – poziom dla drużynowych.

Wspiera rozwój instruktorów – np. kształcenie na poziomie hufca, chorągwi, Związku.

Może być opiekunem próby na stopień przewodnika.

Może być opiekunem na każdy stopień instruktorski.

Ma przygotowanie do prowadzenia obozu harcerskiego – zna przepisy finansowe i organizacyjne, potrafi pozyskiwać środki.

Przeszedł przygotowanie do wybranej funkcji w hufcu, chorągwi lub Związku. Zna sytuację ekonomiczną Związku i swojego środowiska, nie pozostaje wobec nich obojętny.